

การนำเสนอผลงาน/วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศระดับปฐมวัย(Best Practice)

ชื่อผลงาน การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก โดยใช้ชุดกิจกรรมเกลิยวมหัจจรรย ระดับปฐมวัย

ชื่อผู้นำเสนอผลงาน นางสาวเจีระรอนางิง เจีระอารง ตำแหน่ง ครู โรงเรียนอนุบาลยะรัง

โรงเรียนอนุบาลยะรัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต ๒

โทรศัพท์ ๐๘๐-๘๖๕๑๘๒๘ E-mail : arning7@gmail.com

๑. ความสำคัญของผลงานหรือนวัตกรรมที่นำเสนอ

พัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย(อายุ๓-๖ขวบ)เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การเลี้ยงดูในช่วงวัยนี้จึงมีผลต่อคุณภาพของการเจริญเติบโต ความแข็งแรงของร่างกาย การเคลื่อนไหวและการทรงตัว หากผู้ใหญ่ที่ดูแลเด็กมีความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการและให้การเลี้ยงดูที่เหมาะสม เด็กจะสามารถพัฒนาความสามารถของตนได้อย่างเต็มที่ เต็มศักยภาพ และพัฒนาด้านกล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยเป็นพัฒนาการที่สำคัญด้านหนึ่งที่จะเป็นพื้นฐานของการพัฒนาไปสู่ความสามารถด้านต่างๆ

กิจกรรมพัฒนากล้ามเนื้อเล็กเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการควบคุม การทำงานของกล้ามเนื้อมือและตาให้ทำงานอย่างประสานสัมพันธ์ที่ดี ๆ ได้แก่ กิจกรรมที่ได้หยิบจับสิ่งของ ตุ๊กตา เครื่องเล่น ตลอดจนการช่วยตนเองในการแต่งตัว การทำความสะอาดร่างกาย การรับประทานอาหาร ตลอดจนกิจกรรมศิลปะต่างๆที่เด็กได้ทำที่โรงเรียนเพื่อพัฒนาของกล้ามเนื้อเล็ก ซึ่งหมายถึงการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการควบคุมและการทำงานประสานสัมพันธ์ที่ดีระหว่างมือและตาในการทำกิจกรรมต่างๆที่ต้องใช้มือและตาในการบังคับควบคุม เช่น การหยิบจับสิ่งของ การหิ้วหรือถือของ การจับดินสอหรือสีในการวาดรูปหรือขีดเขียน การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็กมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อพัฒนาความสามารถในการควบคุมการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อมือ ตา เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของร่างกายได้อย่างประสานสัมพันธ์กัน และเพื่อวางรากฐานในการใช้มือที่ถนัดและเตรียมความพร้อมที่จะเขียนและอ่านต่อไป ในปัจจุบันครูและผู้ปกครองส่วนมากพยายามผลักดันเด็กให้ฝึกเขียนในขณะที่เด็กยังไม่พร้อม กล้ามเนื้อเล็กยังไม่พัฒนา ทำให้เด็กเกิดความเครียดและไม่มีความสุขไม่สนุกกับการเขียน ก่อนที่ครูจะให้เด็กเขียน จึงต้องพิจารณาสิ่งต่างๆดังต่อไปนี้

๑. พัฒนาการทางกล้ามเนื้อเล็ก ๒. การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา ๓. ความสามารถในการจับดินสอ ๔. ความสามารถในการขีดเส้นพื้นฐาน ๕. การรับรู้ตัวอักษร และ ๖. ความคุ้นเคยกับตัวอักษร ทั้ง ๖ ประการ ข้อ ๑-๔ ที่เกี่ยวข้องกับกล้ามเนื้อเล็ก ส่วนข้อ ๕ และ ๖ เป็นเรื่องการเรียนรู้ เด็กจะมีความสามารถในการเขียนเมื่อเด็กควบคุมข้อมือและกล้ามเนื้อนิ้วมือ ความสามารถนี้เกิดขึ้นได้โดยการหยิบจับหรือเล่นกับวัสดุและเกมต่างๆ การส่งเสริมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยสามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมได้หลายแนวทาง เช่น การพัฒนาผ่านการเล่นเป็นการพัฒนาได้โดยง่ายและรวดเร็ว การเล่นเป็นการพัฒนาเด็กอย่างรอบด้าน การเลือกของเล่นให้เด็กเป็นปัจจัยหนึ่งที่น่ามาสู่การพัฒนาเด็กผ่านการเล่นจึงเป็นเรื่องที่ต้องนำมาพิจารณาให้มากกว่าเล่นเพื่อสนุก ดังเช่นเฟรเอเบล (Friedrich Froebel : ๑๗๘๒-๑๘๖๕) นักการศึกษา ชาวเยอรมัน ซึ่งได้รับการยกย่องว่าเป็น บิดาแห่งการอนุบาล เฟรเอเบลมีความเชื่อว่าครูควรส่งเสริมพัฒนาการตามธรรมชาติของเด็กให้เจริญขึ้นด้วยการกระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์อย่างเสรี โดยใช้ การเล่น และ กิจกรรมเป็นเครื่องมือ และอาร์โนลด์ กีเซล (Arnold Gesell : ๑๘๘๐-๑๙๖๑) กล่าวถึงทฤษฎีพัฒนาการทางร่างกายว่าการเจริญเติบโตของเด็กแสดงออกเป็นพฤติกรรมด้านต่างๆสำหรับพัฒนาการทางร่างกายนั้นหมายถึง การที่เด็กแสดงความสามารถในการจัดกระทำวัสดุ เช่น การเล่น การขีดเขียน เด็กต้องใช้ความสามารถของการใช้สายตาและกล้ามเนื้อมือ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ต้องอาศัยการเจริญเติบโตของระบบประสาทและการเคลื่อนไหวประกอบกัน ลักษณะพัฒนาการที่สำคัญของเด็กในระยษะนี้คือ การเปลี่ยนแปลงทางด้านการเคลื่อนไหว การทำงานของระบบประสาทกล้ามเนื้อ การพัฒนาความสามารถในการควบคุมร่างกาย การบังคับส่วนต่างๆของร่างกาย

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาที่จำเป็นและสำคัญยิ่งต่อการวางรากฐานชีวิต โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาและเตรียมความพร้อมทั้ง ๔ ด้านของเด็ก แต่จากการจัดประสบการณ์การสอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑/๒ โรงเรียนอนุบาลยะรัง พบว่านักเรียนมีพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็กที่เกี่ยวกับความสามารถในการใช้นิ้วมือและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาในด้านความคล่องแคล่ว ความยืดหยุ่น ความถูกต้อง และความสามารถในการควบคุมการประสานกันยังไม่ดีเท่าที่ควรเด็กไม่สามารถควบคุมมือและนิ้วมือในการหยิบ จับสีเทียน เพื่อขีดเขียนหรือลากเส้นได้ ด้วยเหตุดังกล่าวข้าพเจ้าซึ่งเป็นครูผู้สอนจึงได้คิดหาวิธีการพัฒนากล้ามเนื้อมือ โดยใช้ชุดกิจกรรมเกลียวมหัศจรรย์ เพื่อใช้ส่งเสริม

และพัฒนากล้ามเนื้อเล็กในด้านความคล่องแคล่ว ความยืดหยุ่น และความสามารถในการควบคุมให้ดีขึ้นต่อไป

๒. จุดประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

๒.๑ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางด้านกล้ามเนื้อเล็กที่เกี่ยวกับความสามารถในการใช้มือและนิ้วมือ และการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา

๒.๒ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้านของเด็กปฐมวัย

๒.๓ เพื่อส่งเสริมค่านิยมเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงในด้านการเห็นคุณค่าของเหลือใช้

๓. กระบวนการผลิตผลงานหรือขั้นตอนการดำเนินงาน

๓.๑ วิเคราะห์สภาพปัญหาจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

๓.๒ ศึกษาหลักสูตร มาตรฐานการศึกษาปฐมวัยและตัวบ่งชี้

๓.๓ ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

๓.๔ วางแผนการผลิตสื่อ โดยกำหนดจุดมุ่งหมายและรูปแบบของสื่อให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก

๓.๕ สร้างชุดกิจกรรมเกลิยวมหัตศจรยั ตามขั้นตอน และนำไปใช้กับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๑

ของโรงเรียนอนุบาลยะรังและประเมิน

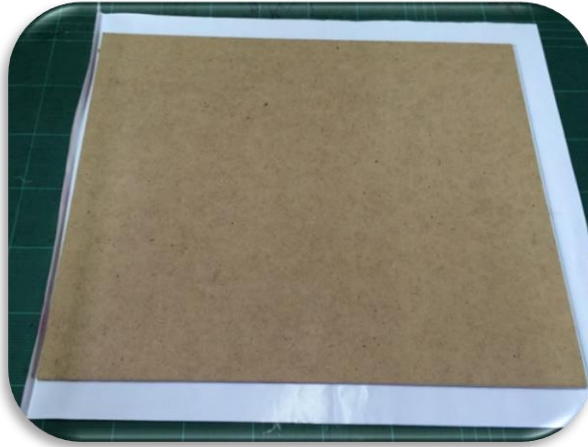
๓.๖ ขั้นตอนการผลิต “ชุดกิจกรรมเกลิยวมหัตศจรยั”

๓.๖.๑ อุปกรณ์ที่ต้องเตรียม คือ

๑. ขวดน้ำดื่มพลาสติกขนาดต่างๆ

๒. กระดาษไม้อัด

๓. กระดาษห่อของขวัญ/กระดาษสีต่างๆ และสติ๊กเกอร์ใส

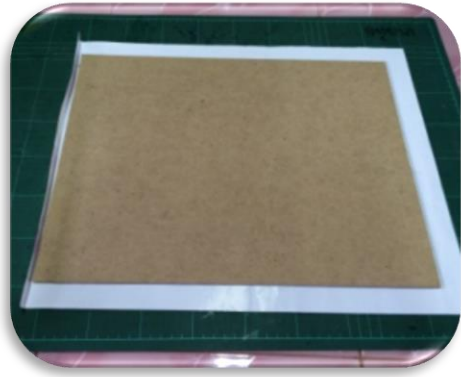

๔. กาว มีดคัตเตอร์ กรรไกร ไม้บรรทัด

๓.๖.๒ ขั้นตอนการผลิต “ชุดกิจกรรมเกลียวมหัศจรรย์”

๑. ห่อกระดาษของขวัญกับกระดาษไม้อัดให้สวย

๒. ใช้มีดคัตเตอร์หรือกรรไกรตัดขวดน้ำดื่มพลาสติกตามระดับที่ต้องการ

๓. นำขวดน้ำดื่มที่ตัดเรียบร้อยแล้วมาวางที่กระดานไม้อัดตามรูปแบบที่ต้องการ พร้อมทากาวติดให้แน่น

๓.๗ นำสื่อไปทดลองใช้หลายๆครั้ง เพื่อหาข้อดี ข้อเสีย จะได้ปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

ขั้นตอนการใช้ชุดกิจกรรม “เกลียวมหัศจรรย์”

ขั้นที่ ๑ สานิต สังเกต/รับรู้

ขั้นที่ ๒ ทดลองปฏิบัติ

ขั้นที่ ๓ ฝึกปฏิบัติ

การนำนวัตกรรมไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับปฐมวัย

ภาพผู้ปกครองใช้นวัตกรรมร่วมกับนักเรียน

๓.๘ ระยะเวลาการดำเนินงานใช้ชุดกิจกรรมเกลียวมหัศจรรย์ในกิจกรรมเสรีและเกมการศึกษา

ปีการศึกษา ๒๕๕๘

จากผังกระบวนการดำเนินงาน สามารถอธิบายได้ดังนี้

Plan = P

๑. กำหนดเป้าหมาย โดยการพัฒนากล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย เพื่อควบคุมการใช้กล้ามเนื้อเล็กได้อย่างประสานสัมพันธ์กัน ซึ่งพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็กของเด็กเป็นพัฒนาการที่เป็นพื้นฐานของการเขียน และกิจกรรมอื่นๆ และกิจกรรมการพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก โดยใช้ชุดกิจกรรม “เกลียวมหัศจรรย์” นั้นเป็นการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านกล้ามเนื้อเล็กที่เกี่ยวกับความสามารถในการใช้มือและนิ้วมือ และการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา ส่งเสริมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้านของเด็กปฐมวัย ทำให้เด็กมีความพร้อมในการเขียน เด็กมีความสุขและเกิดความสุขในการเรียนรู้

๒. วางแผนการทำงาน การวางแผนการทำงาน ดำเนินการโดยวิเคราะห์สภาพปัญหาจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ศึกษาหลักสูตรปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาปฐมวัยและตัวบ่งชี้ ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องวางแผนการผลิตสื่อ โดยกำหนดจุดมุ่งหมายและรูปแบบของสื่อให้เหมาะสมกับวัยของเด็กสร้างชุดกิจกรรมเกลียวมหัศจรรย์

๓. เตรียมวัสดุ อุปกรณ์สำหรับทำกิจกรรม โดยประสานความร่วมมือจากผู้ปกครองนำวัสดุที่เหลือใช้ในบ้านมาจัดทำ ประกอบด้วย ขวดน้ำดื่มพลาสติกขนาดต่างๆ กระดาษไม้อัด กระดาษห่อของขวัญ/กระดาษสีต่างๆ กาว มีดคัตเตอร์ กรรไกร และไม้บรรทัด

DO = D

๔. ลงมือปฏิบัติงานตามแผน โดยสร้างชุดกิจกรรมเกลียวมหัศจรรย์ และนำมาใช้กับเด็กปฐมวัย

Check = C

๕. ตรวจสอบผลงาน โดยนำชุดกิจกรรม “เกลียวมหัศจรรย์” ไปทดลองใช้กับเด็กปฐมวัยและสังเกตผลการใช้ชุดกิจกรรม นำข้อบกพร่องจากการทดลองใช้ไปปรับปรุง

Action = A

๖. ปรับปรุงผลงานให้ดีขึ้น โดยจัดวางขวดไม้ให้สูงเกินไปเพราะจะทำให้ขวดหลุดจากฐานยึด

๔. ผลการดำเนินงาน

๔.๑ เด็กปฐมวัย

๔.๑.๑ นักเรียนร้อยละ ๙๐.๐๐ มีพัฒนาการความก้าวหน้าในการใช้กล้ามเนื้อมือเพิ่มขึ้น

ตารางวิเคราะห์ระดับคุณภาพ ก่อนใช้นวัตกรรมและหลังใช้นวัตกรรม

ที่	ชื่อ - สกุล	ก่อนใช้นวัตกรรม	หลังใช้นวัตกรรม
๑	ด.ช.อัปดุลฮัสรอน มานี	๑	๓
๒	ด.ช.มุฮัมมัดซอฟี อิสลาม	๑	๓
๓	ด.ช.มุฮัมมัดอิลฮัม พุดารอ	๑	๔
๔	ด.ช.มุฮัมมัดอลีฟ มูญญิดดีน	๑	๔
๕	ด.ช.รุสดี ดอกกา	๑	๓
๖	ด.ช.ซุลกิฟลี เจะกา	๒	๔
๗	ด.ญ.นิฟิรดาว สาเมาะ	๑	๓
๘	ด.ญ.ซีตีนูรุลยันนะห์ หะยีเซ็ง	๒	๔
๙	ด.ญ.นุรฟาตินา วานี	๑	๔
๑๐	ด.ญ.ฮัซวานี สือแม	๑	๔
	รวม	๑๒	๓๖
	ค่าเฉลี่ย	๑.๒๐	๓.๖๐
	ร้อยละ	๓๐.๐๐	๙๐.๐๐

ระดับคุณภาพ

ระดับ ๔ หมายถึง ปฏิบัติได้ดีและสามารถแนะนำผู้อื่น

ระดับ ๓ หมายถึง ปฏิบัติได้ดี

ระดับ ๒ หมายถึง ปฏิบัติได้โดยมีผู้แนะนำ

ระดับ ๑ หมายถึง ปฏิบัติไม่ได้

๔.๑.๒ เด็กได้รับการส่งเสริมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็ก

๔.๑.๓ เด็กได้พัฒนาการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา

๔.๑.๔ เด็กได้พัฒนาทักษะการสังเกต เปรียบเทียบ

๔.๑.๕ เด็กได้มีสมาธิในการเล่น

๔.๒ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง

๔.๒.๑ พ่อแม่ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในความก้าวหน้าด้านพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็ก
ของเด็ก

๔.๒.๒ พ่อแม่ผู้ปกครองมีความเข้าใจหลักการจัดการศึกษาของเด็กปฐมวัย

๔.๒.๓ พ่อแม่ผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อครูและโรงเรียน

๕. ปัจจัยความสำเร็จ

๕.๑ เด็กมีความสนใจและสนุกกับการเล่นชุดกิจกรรมเกลิยวมหัตศจรย

๕.๒ ครูมีความมุ่งมั่น ในการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็ก

๕.๓ ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้านของเด็ก

๕.๔ สถานศึกษาให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้กำลังใจ

๖. บทเรียนที่ได้รับ

ในการประดิษฐ์ของเล่นเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆของเด็ก สามารถใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่รอบตัวเราได้ซึ่งอาจเป็นวัสดุที่เหลือใช้ และเป็นแนวทางให้กับผู้ปกครองในการประดิษฐ์ของเล่นจากวัสดุที่เหลือใช้ที่มีประโยชน์ให้กับลูกได้ เด็กได้มีประสบการณ์ตรงและมีพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็กดีขึ้นทำให้เด็กมีความกระตือรือร้นในการสร้างสรรค์ผลงานต่างๆให้สำเร็จได้ด้วยตนเองเกิดความภาคภูมิใจ

๗. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้

๗.๑ เผยแพร่ผลงานเข้าสู่เว็บไซต์ <http://www.anubanyarang.ac.th> ของโรงเรียนอนุบาลยะรัง

๗.๒ นำไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลยะรัง ผลปรากฏว่านักเรียนมีความสนใจในการเล่นชุดกิจกรรมเกลิยวมหัตศจรย และได้พัฒนากล้ามเนื้อเล็กดีขึ้น

๗.๓ ได้รับวุฒิบัตร ผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาส่งเสริมการใช้กระบวนการวิจัย และพัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในฝัน ปีการศึกษา ๒๕๕๗ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต ๒

๗.๔ เข้าประกวดผลงานดีเด่น (Best Practice) โครงการส่งเสริมคุณภาพโรงเรียนประถมศึกษา และมัธยมศึกษาในระดับอำเภอเขตพื้นที่พิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ วันที่ 29 - 30 มิถุนายน พ.ศ. 2558 ณ โรงแรมหาดแก้วรีสอร์ท อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ได้รับรางวัลชนะเลิศ

คำนิยม/ความคิดเห็นที่มีต่อสื่อ : การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก "ชุดกิจกรรมเคลื่อนไหวทศวรรษ"

ฝึกกล้ามเนื้อของมัดกล้ามเนื้อเล็กเป็นวงกลม
 เป็นสี่เหลี่ยม และหกเหลี่ยมด้วยวิธีใช้สายรัด
 มาได้สวยงาม และปลอดภัยสำหรับเด็ก

(ร้อยทิศาภา ใจใส)

ผู้ปกครองชั้นเด็กเล็ก

คำนิยม/ความคิดเห็นที่มีต่อสื่อ : การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก "ชุดกิจกรรมเคลื่อนไหวทศวรรษ"

ชุดกิจกรรม การพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก "ชุดกิจกรรมเคลื่อนไหว
 มัดเล็กทศวรรษ" เป็นสื่อที่ช่วยส่งเสริมการเคลื่อนไหวด้วย ซึ่งมีส่วนช่วยพัฒนา
 ประสิทธิภาพของมัดกล้ามเนื้อต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี เพื่อส่งเสริมพัฒนาการ
 ของเด็กในการพัฒนาการด้านเคลื่อนไหวของมัดกล้ามเนื้อ การเข้า
 การคาดคั้นกล้ามเนื้อในการถือ - เมื่อผ่าซอด ชุดกิจกรรมมัดเล็ก มีผล
 ภายใต้วงเวียนมัดเล็ก เด็กสามารถ สามารถนำมาใช้เสริมพัฒนาการ
 กิจกรรมเคลื่อนไหวทศวรรษ เป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับเด็ก/ปฐมวัย

(นางสาวกรวิภา นิลจันทร์)

ครู โรงเรียนอนุบาลชัยภูมิ

คำนิยม/ความคิดเห็นที่มีต่อสื่อ : การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก "ชุดกิจกรรมเคลื่อนไหวทศวรรษ"

หน้าตาของชุด เกมกล้ามเนื้อมัดเล็ก มีสีสันที่สวยงาม น่าสนใจสำหรับเด็ก
 มีลักษณะที่ง่ายต่อการนำออกมาเล่น มีลักษณะที่ง่ายต่อการนำออกมาเล่น
 มีความน่าสนใจที่ได้ใช้งาน มีวัสดุที่ในลักษณะที่เสถียร ซึ่งมีส่วนช่วย
 ส่งเสริมทักษะที่มัดกล้ามเนื้อได้เป็นอย่างดี เพื่อส่งเสริมพัฒนาการ
 พัฒนาการทั้ง 4 ด้าน

ทิศา

(นางฟ้าทิศาภา ใจใส)

ครู โรงเรียนอนุบาลชัยภูมิ

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.(๒๕๕๔).แนวแนะหลักในการปฏิบัติต่อเด็กวัย

๓-๕ ปีของพ่อแม่ ผู้ปกครอง.กรุงเทพมหานคร : บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

กุลยา ตันติผลาชีวะ.(๒๕๔๗).การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย.กรุงเทพฯ : เอ็ดดิสันเพรสโปรดักส์.

ดักส์.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๔๖(สำหรับเด็กอายุ

๓-๕ ปี) กรุงเทพฯ คุรุสภาลาดพร้าว ๒๕๔๗.

E-school computer center, มหาวิทยาลัยศิลปากร.(๒๕๕๕).เลือกของเล่นเด็กเสริมพัฒนาการและ

เรียนรู้. แหล่งที่มา <http://www.eschool.su.ac.th>